

OBSAH

Úvod	9
1 Historický prehľad	11
2 Epidémia cisárskych rezov	14
3 Evolúcia človeka a cisársky rez	16
4 Cisársky rez na žiadosť (P. Kováč, E. Dosedla)	19
4.1 Odporúčania medzinárodných odborných spoločností	20
5 Anatómia	21
5.1 Predná brušná stena – laparotómia	21
5.2 Plica vesicouterina	23
5.3 Maternica	23
5.3.1 Arteriálne zásobenie maternice a vaječníkov	25
5.3.2 Venózne zásobenie maternice a vaječníkov	25
5.3.3 Ligácia arteria iliaca interna	25
5.4 Vajíčovody a vaječníky	26
5.5 Inervácia ženskej panvy	26
5.6 Uterinné väzy, podporný a závesný aparát	27
5.7 Ženské panvové dno	27
5.7.1 Kľúčové body	28
6 Fyziológia gravidity	30
6.1 Pohlavné orgány	30
6.1.1 Maternica	30
6.1.2 Vaječníky a vajíčovody	31
6.1.3 Prsníková (mliečna) žľaza	31
6.2 Koža	32
6.3 Zmeny vnútorného prostredia	32
6.4 Hematologické zmeny	33
6.5 Kardiovaskulárny systém	35
6.6 Respiračný systém	36
6.7 Gastrointestinálny systém	36
6.8 Endokrinný systém	37
6.9 Hypofýza	37
6.10 Štítka žľaza	38
6.11 Nadobličky	38
6.12 Uropoetický systém	39

6.13	Metabolické zmeny	40
6.14	Neurovegetatívne zmeny	41
7	Tréning cisárskeho rezu	43
8	Klasifikácia cisárskych rezov podľa urgentnosti	46
8.1	Čo je interval indikácia – pôrod?	46
8.1.1	Význam intervalu indikácia – pôrod	47
8.1.2	Faktory ovplyvňujúce interval indikácia – pôrod	47
8.1.3	Navrhnuté postupy a odporúčania smerujúce k minimalizovaniu intervalu indikácia – pôrod	49
8.1.4	Vplyv intervalu indikácia – pôrod na perinatálne výsledky	50
8.2	Klasifikácia cisárskych rezov z hľadiska urgentnosti	51
8.3	Právne aspekty pri cisárskom reze	52
9	Indikácie cisárskeho rezu	56
9.1	Prevenia cisárskych rezov	58
10	Anestézia pri cisárskom reze (J. Slávik, E. Dosedla)	61
10.1	Fyziologické zmeny v gravidite a ich význam pre anestéziológa	61
10.1.1	Respiračný systém a metabolizmus	62
10.1.2	Tráviaci systém	63
10.1.3	Nervový systém	63
10.1.4	Muskuloskeletárny systém	63
10.1.5	Krv	63
10.1.6	Renálny systém	64
10.2	Predoperačná príprava pacientky	65
10.3	Anestéziologické postupy	66
10.3.1	Celková anestézia	66
10.3.2	Neuroaxiálna anestézia	68
10.3.3	Odporúčany postup pre anestéziu pri cisárskom reze	71
11	Poloha pacientky pri cisárskom reze	75
12	Technika cisárskeho rezu	77
12.1	Predoperačná príprava	77
12.2	Operačné postupy	78
12.2.1	Typ incízie na maternici	78
12.2.2.	Metódy vstupu do maternice	80
12.2.3	Exteriorizácia maternice	81
12.2.4	Šijacie materiály a techniky sutúry uterotomickej rany	81
12.2.5	Sutúra uterotomickej rany v jednej vrstve verzus v dvoch vrstvách	82
12.2.6	Veľkosť ihly pri sutúre uterotomickej rany	82
12.2.7	Peritonealizácia pri cisárskom reze	83
12.3	Operačný postup pri modifikovanej technike Misgav-Ladach	84
12.4	Kľúčové body	86
13	Vybavenie plodu pri cisárskom reze	90
14	Šestonedelie po cisárskom reze	94
14.1	Uterus po cisárskom reze	94
14.1.1	Sledovanie zhojenia jazvy v neskorom šestonedelí a období mimo tehotnosti	102
15	Komplikácie po cisárskom reze	105
15.1	Peroperačné komplikácie	105

15.1.1 Krvácanie	106
15.1.2 Poranenie orgánov vylučovacej sústavy	113
15.1.3 Poranenie čriev	114
15.1.4 Poranenie plodu	114
15.1.5 Poranenie sleziny rodičky	114
15.2 Pooperačné komplikácie	115
15.2.1 Endomyometritída	115
15.2.2 Ranové infekcie	115
15.2.3 Bladder flap hematoma	116
15.2.4 Subfasciálny hematóm	118
15.2.5 Infekcie močových ciest	119
15.2.6 Gastrointestinálne komplikácie	119
15.2.7 Tromboembolické komplikácie	119
15.2.8 Zrasty	120
15.2.9 Strie tehotných a intraperitoneálne adhézie	121
15.2.10 Rezíduá po pôrode	121
15.2.11 Postpunkčná cefalea (postdural puncture headache-PDPH) ..	123
16 Syndróm jazvy po cisárskom reze	129
17 Pokus o pôrod po cisárskom reze	133
17.1 Riziká TOLAC	134
17.2 Maternálna morbidita pri TOLAC	134
17.3 Krvácanie pri TOLAC	134
17.4 Infekcie pri TOLAC	134
17.5 Peroperačná trauma pri TOLAC	135
17.6 Ruptúra alebo dehiscencia maternice pri TOLAC	135
17.7 Materská úmrtnosť pri TOLAC	135
17.8 Novorodenecká morbidita pri TOLAC	135
17.9 Faktory pre úspešný vaginálny pôrod po cisárskom reze	136
17.10 Kľúčové body	136
Zoznam obrázkov	139
Zoznam tabuliek	141